

a França, igual que no existeixen les altres llengües que no són franceses. La declaració de la Comunitat Europea trenca els postulats francesos que diuen que el català no existeix».

Esteva es mostra obertament partidari de l'Europa formada a partir dels pobles, «alguns teòrics francesos també comencen a dir-ho i a escriure-ho. El problema d'Europa són els privilegis dels estats, mentre prevalguin els nacionalismes dels estats per sobre dels nacionalismes dels pobles romandran els problemes que ara hi ha. Baviera i Catalunya no s'han fet mai la guerra, en canvi, Alemanya i França sí, i això pesa».

El fet que la llengua catalana no hagi tingut un estat al darrere ha fet, per a Esteva, que els francesos se l'hagin mirat sempre amb menyspreu, «el problema del català a França no és el mateix que el de l'alemany a les zones d'Alsàcia i de Lorena, incloses dins l'hexàgon francès però de parla i de cultura alemanyes. L'estat francès ha fet molt per Alsàcia i Lorena, precisament per mantenir-les dins el seu marc. Tenir un estat de parla alemanya els ha afavorit. Ara bé, el problema sempre és el mateix: hem fet 3 guerres mundials, el 1870, el 1914 i el 1940, per Alsàcia i Lorena, però mai no se'ls ha demanat que votessin per ser alemanys, francesos o independents, ningú no els ho va demanar mai, i vam fer milions de morts».

Confiança en l'àrea econòmica de Barcelona

L'activitat econòmica es comença a revelar com una bona via de recatalanització de la Cerdanya Nord, sempre, però, que els catalans del sud no renunciïn en favor del francès en les seves relacions comercials, turístiques o de lleure desenvolupades en les comarques de la Catalunya sota administració francesa.

Aquesta via és vista i compartida per Lluís Esteva, «sí, sí, per necessitat de relació, econòmica, d'entendre'ns, per parlar com convé, i com que de totes maneres els d'aquí tenim la fibra catalana, l'hem sentida a parlar, ho entendrem fàcilment».

Des de la Catalunya Nord es confia molt en el paper que pot

La universitat de Font-romeu retindria el jovent a la Cerdanya

En el marc d'Europa, diversos treballadors de la cultura de la Catalunya Nord han llançat la idea de crear una universitat catalana a Font-romeu. A l'efecte es proposa la recuperació dels edificis de la central solar i de les instal·lacions esportives construïdes amb motiu dels Jocs Olímpics de Mèxic de l'any 1968.

Per a Lluís Esteva, la filosofia de la proposta rau en la necessitat que tenen els ceretans de retenir el seu jovent, «això faria que s'estiguessin uns anys més entre nosaltres i que augmentessin les possibilitats de fixar residència».

En aquesta universitat es farien, en un principi, sis especialitats: botànica medicinal, informàtica, ecologia, indústria aeronàutica i una carrera econòmica. El projecte presentat inclou la recuperació de l'Institut de plantes mediterrànies, que era al Líban i que ara està destruït a causa de la guerra que pateix aquest país.

La universitat catalana de Font-romeu estaria governada per un patronat sota la tutela dels organismes culturals europeus d'Estrasburg. La llengua d'ensenyament seria el català,

tot i que l'espanyol i el francès compartirien cooficialitat.

Per a Lluís Esteva, és indispensable que la gestació d'aquesta universitat es faci en el marc de les institucions europees, perquè es mostra convençut que «ni París ni Madrid no voldran col·laborar en aquest sentit».

La pressió del francès ja es nota pocs metres després de la frontera. A la dreta, un comerç de Puigcerdà

Font-romeu podria ser punt de confluència de cultures en igualtat

SALVADOR REDO

ADVII

jugar l'àrea econòmica de Barcelona. Alhora, però, es tem que la consolidació del triangle Tolosa de Llenguadoc-Montpeller-Barcelona deixi de banda l'àrea de Perpinyà. Els catalans del nord estan convençuts que si perden aquest tren quedaran fora del joc.

Lluís Esteva està convençut que econòmicament necessiten la Catalunya Sud, cada vegada més, «només com a exemple, podem esmentar les estacions d'esquí de la nostra zona, més del 60% de la gent que hi ve és de Barcelona o de les comarques catalanes». Esteva ho veu molt bé, això, i considera que l'adaptació que hauran de fer els joves que hi treballen pot ajudar a recuperar el català, la llengua dels clients.